

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Wymagania na poszczególne oceny dla klasy 8

Cele kształcenia

Zgodnie z podstawą programową ogólne cele kształcenia to:

- I. Rozumienie istoty bezpieczeństwa państwa.
- II. Przygotowanie uczniów do działań w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych).
- III. Kształtowanie umiejętności z zakresu podstaw pierwszej pomocy.
- IV. Kształtowanie postaw obronnych.

Szczegółowe cele kształcenia:

- wyposażenie uczniów w podstawową wiedzę związaną z bezpieczeństwem państwa, zależnym od sytuacji geopolitycznej, gospodarczej oraz aktywności na arenie międzynarodowej;
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego działania w sytuacji zagrożenia oraz do działań zapobiegawczych;
- przygotowanie uczniów do udzielania poszkodowanym możliwej w określonych warunkach pierwszej pomocy;
- kształtowanie u uczniów postaw gotowości do niesienia pomocy potrzebującym, humanitaryzmu i altruizmu;
- rozwijanie u uczniów zdolności organizatorskich i komunikacyjnych oraz umiejętności przywódczych.

Wymagania programowe na poszczególne oceny

1. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu• rozpoznaje zagrożenia• wymienia nazwy służb działających na rzecz	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji:<ul style="list-style-type: none">○ sygnały○ drogi i wyjścia ewakuacyjne○ miejsce zbiórki○ zasady zachowania	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu• omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje stopnie ewakuacji• omawia zasady ewakuacji zwierząt z terenów zagrożonych• uzasadnia i proponuje skuteczne sposoby	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• redaguje treść komunikatu ostrzegawczego o zbliżającym się (wybrany) zagrożeniu dla miejscowości, w której mieszka

<ul style="list-style-type: none"> zwalczania zagrożeń wymienia główne przyczyny pożarów opisuje zasady postępowania podczas pożaru wymienia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas pożaru wymienia rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej omawia zasady zachowania podczas ataku terrorystycznego (np. wtargnięcie uzbrojonej osoby do szkoły) opisuje obowiązki pieszego i kierowcy wobec pojazdu uprzywilejowanego 	<ul style="list-style-type: none"> podczas ewakuacji wymienia podstawowe środki alarmowe opisuje sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych opisuje zakres i sposób przygotowania się do planowanej ewakuacji opisuje zasady postępowania podczas powodzi, śnieżycy, wichury, burzy 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność i zadania społecznych podmiotów ratowniczych, w tym: Ochotniczej Straży Pożarnej, GOPR, WOPR opisuje sposoby gaszenia najczęściej występujących pożarów (w zarodku) wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych 	zapobiegania panice	
--	---	---	---------------------	--

2. Bezpieczeństwo państwa

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje dziedziny bezpieczeństwa państwa wymienia elementy składowe systemu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> omawia zadania, strukturę oraz podstawowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych RP wymienia i uzasadnia 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy, opisuje procedury 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania i kompetencje władz państwowych oraz samorządowych w zakresie obronności proponuje działania podnoszące 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> jest członkiem organizacji skautowych lub proobronnych, lub grup rekonstrukcyjnych itp. doskonali się w wybranej dyscyplinie

bezpieczeństwa i jego poszczególne instytucje, • wymienia rodzaje sił zbrojnych RP • rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia Sił Zbrojnych RP	geopolityczne aspekty bezpieczeństwa państwa • charakteryzuje rodzaje sił zbrojnych RP	postępowania w przypadku jej wystąpienia • wymienia najczęstsze zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	bezpieczeństwo w sieci • wymienia główne zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa	sportowej przydatnej w zakresie obronności kraju (sporty walki, strzelectwo, lekkoatletyka, biegi na orientację, jeździectwo, pływanie, nurkowanie, spadochroniarstwo itp.)
---	---	---	---	---

3. Podstawy pierwszej pomocy

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]

Uczeń: • podaje definicję pierwszej pomocy • wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy • potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia • opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej • opisuje zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia • prawidłowo wzywa pomoc • opisuje zasady postępowania z osobą nieprzytomną	Uczeń: • opisuje rolę układów: oddychania, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu • omawia zasady postępowanie w przypadku omdlenia • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć • wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w	Uczeń: • przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE • wymienia najczęstsze przyczyny utraty przytomności • proponuje działania samopomocowe po zaobserwowaniu objawów zwiastujących omdlenie • wymienia typowe objawy zwiastujące, poprzedzające omdlenie • wykonuje podstawowe opatrunki osłaniające w obrębie głowy i tułowia • zakłada opatrunek uciskowy na rany w obrębie głowy i tułowia • wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska	Uczeń: • wymienia i opisuje poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia • omawia znaczenie pojęcia „złota godzina” • opisuje sytuacje, w jakich można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u niemowląt i dzieci • praktycznie wykorzystuje w sytuacjach symulowanych automatyczny defibrylator (AED) • proponuje działania zapobiegające zadławieniu w typowych	Uczeń: • uczestniczył w pozaszkolnych formacjach związanych z ratownictwem medycznym • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach
---	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • omawia zasady postępowania przeciwwstrząsowego • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu • omawia zasady postępowania z poszkodowanymi, u których podejrzewa się uraz kręgosłupa • proponuje zastosowanie zastępczych środków opatrunkowych • w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji • opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku: <ul style="list-style-type: none"> ○ zawału serca ○ udaru mózgu ○ napadu duszności ○ porażenia prądem ○ ukąszenia lub użądlenia ○ napadu 	<p>obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia i stosuje zasady unieruchamiania złamań kości długich i stawów • wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach • opisuje zagrożenia dla życia związane z utratą dużej ilości krwi w krótkim czasie (wstrząs) • wymienia typowe objawy wstrząsu krwotocznego • bezpiecznie odwraca poszkodowanego z brzucha na plecy • układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej/bocznej - ustalonej 	<p>domowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo szacuje powierzchnię oparzeń • wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębienia urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu) • opisuje działania ratownicze w przypadku ciała obcego w oku • wymienia główne stany zagrożenia życia lub zdrowia • definiuje NZK, wymienia jego przyczyny i typowe objawy • charakteryzuje zagrożenia płynące ze strony wstrząsu anafilaktycznego 	<p>sytuacjach życia codziennego</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności i sposób zakładania opaski uciskowej • omawia sposób wykonania chwytu Rauteka i wskazuje okoliczności typowe dla jego zastosowania • umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST 	
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> o padaczkowego hipo- lub hiperglikemii 				
--	--	--	--	--

4. Kształtowanie postaw obronnych

Ocena				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • omawia zasadę BLOS • omawia zasady zachowania na strzelnicy • zna podstawowe zasady orientowania się w terenie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady broni strzeleckiej • omawia przykłady urządzeń i narzędzi przydatnych podczas poruszania się w nieznanym terenie (kompas, GPS, mapy, punkty charakterystyczne) 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo przyjmuje pozycje strzeleckie: stojąc, kłęcząc, leżąc) • wymienia podstawowe elementy broni palnej • potrafi orientować się w terenie za pomocą: mapy, kompasu, GPS, punktów charakterystycznych • omawia ograniczenia związane z wykorzystaniem urządzeń GPS i kompasu 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi zgrywać przyrządy celownicze • wymienia i charakteryzuje rodzaje map • omawia najważniejsze elementy mapy 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania

Metody sprawdzania osiągnięć

W nauczaniu edb ocenie mogą podlegać następujące formy pracy:

- test,
- kartkówka,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,
- odpowiedź ustna,
- samodzielna prezentacja,
- projekt.